

[ES tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra galīgie ziņojumi](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lv/news/final-reports-eu-observatory-online-platform-economy) [\(https://digital-strategy.ec.europa.eu/lv/news/final-reports-eu-observatory-online-platform-economy\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/lv/news/final-reports-eu-observatory-online-platform-economy)

ES tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centrs, kas sniedz informāciju par Komisijas politikas darbu, sniedzot neatkarīgus viedokļus par dažiem no galvenajiem jautājumiem, kas radušies saistībā ar platformu ekonomiku, šodien publicē ekspertu grupas galīgos ziņojumus pēc ieinteresēto personu atsauksmēm un atbildēm uz progresa ziņojumiem, kas publicēti apspriešanai 2020. gada jūlijā.

Papildus ieinteresēto personu atsauksmēm un saņemtajām atsauksmēm papildu veiktais izpētes darbs ļāva ekspertiem sīkāk izstrādāt ziņojumus. Ekspertu grupa 2020. gadā koncentrējās uz papildu jautājumu par platformu varu, kas ir kļuvis arvien nozīmīgāks politikas debatēs ES un ārpus tās. Tādējādi pirmā pilnvaru termiņa beigās ekspertu grupa iesniedz piecu dokumentu kopumu, kas ir tās galīgais ziņojums.

Konkrētāk, šie ziņojumi ir šādi:

- **Ziņojums par mērījumiem un ekonomiskajiem rādītājiem**, kura mērķis ir noteikt rādītājus, ko varētu izmantot, lai uzraudzītu tiešsaistes platformu ekonomiku politikas veidošanas un turpmāka regulējuma vajadzībām, un ieteikt pasākumus, lai darītu pieejamus datus jomās, kurās pašlaik to trūkst. Ziņojumā ierosināts, ka tādiem dalībniekiem kā statistikas aģentūrām un nozares apvienībām būtu jāvāc vairāk datu par dažādiem aspektiem, piemēram, tirdzniecību, ko veic platformas, vai apgrozījumu, kas gūts tiešsaistes platformās. Tajā arī sniegti ierosinājumi par jaunām konceptuālām pieejām platformas lieluma mērīšanai un “datu par datiem”, kas nozīmē, kā dati tiek uzraudzīti un mērīti, un sniegti ieteikumi attiecībā uz datiem, kas iegūti iekšējās sūdzību izskatīšanas procedūrās, kuras noteiktas [P2B regulā](https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/platform-business-trading-practices) (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/platform-business-trading-practices>). Šis ziņojums ir palicis nemainīgs attiecībā uz pirmo versiju, ciktāl tas attiecas uz novērtētajiem rādītājiem.
- **Ziņojumā galvenā uzmanība ir pievērsta atšķirīgas attieksmes** analīzei, kas notiek, kad

platforma piemēro atšķirīgus nosacījumus komerciālajiem lietotājiem līdzīgās situācijās, un tas ir potenciāls “negodīguma” avots attiecībās starp platformām un to komerciālajiem lietotājiem tiešsaistes platformu ekonomikā. Tajā ir nošķirta pašlabvēlīgas attieksmes prakse, saskaņā ar kuru platforma nodrošina preferenciālu attieksmi pret savām vertikāli integrētām darbībām salīdzinājumā ar konkurentu darbībām, un vispārīgāka atšķirīgas attieksmes prakse, kad attieksme pret vienu vai vairākiem komerciālajiem lietotājiem ir labvēlīgāka nekā pret citiem. Ziņojumā secināts, ka būtu jāturpina nozares cieša uzraudzība un jāveic mērķtiecīgi pētījumi, lai pārbaudītu problemātiskās prakses ietekmi. Šajā ziņojumā ir veikti ierobežoti labojumi salīdzinājumā ar tā pirmo versiju.

- **Ziņojums par datiem** tiešsaistes platformu ekosistēmā ir pilnveidots, pamatojoties uz progresa ziņojuma projektu. Pamatojoties uz observatorijas pētījumiem, ir sīkāk izstrādāts strukturētais pārskats, ko tā vēlas sniegt, par to, kā dati tiek ģenerēti, vākti un izmantoti tiešsaistes platformu ekonomikā, un par to, kādi ir galvenie politikas jautājumi šajā sakarā. Ziņojuma noslēgumā ir noteikti galvenie jautājumi, kas, pēc autoru domām, būtu jāanalizē sīkāk; tā uzsver, ka Novērošanas centra pārdomas par datu tematu joprojām turpinās, un iesaka Novērošanas centram turpināt darbu šajā jomā arī pēc šīs ekspertu grupas pirmo pilnvaru termiņa beigām.
- Attiecībā uz **platformu pilnvarām** ekspertu grupa ir sagatavojusi divus komentārus: viens ir ziņojums, kurā galvenā uzmanība pievērsta platformu spējai kopumā, bet otrs ir gadījuma izpēte, kurā galvenā uzmanība pievērsta tiešsaistes reklāmai.
 - Pirmajā ziņojumā par **neredzamo zonu atklāšanu politikas debatēs par platformu varu**, izmantojot daudzdisciplīnu pieeju, ir izvērtēti platformu energoavoti un no tiem izrietošie jautājumi. Platformas ir radījušas lielus jauninājumus un patērētājiem ērtus pakalpojumus, kā arī atvieglojušas uzņēmumu piekļuvi tirgiem, un tie visi ir ļoti sekmīgi. Šie ļoti labie panākumi laika gaitā cita *starpā* tīklu un mēroga ietekmes dēļ ir radījuši situāciju, kad tikai dažas platformas ir ieguvušas vēl nepieredzētu varu vairākos tirgos un mūsu sabiedrībā kopumā. Šajā vidē arvien vairāk tiek diskutēts par šīs varas ietekmi uz ekonomiku, piemēram, uzņēmumiem un patērētājiem, kas izmanto platformas, kā arī plašākā nozīmē no sabiedrības viedokļa. Covid-19 krīze ir padarījusi vēl redzamāku platformu nozīmīgo lomu. Ekspertu grupas dokumentā par šo tematu ir mēģināts iezīmēt dažus no šiem jautājumiem.
 - Otrkārt, gadījuma analīze **par tirgus varu un pārredzamību atklātā displeja reklāmā**, izmantojot gadījumu izpēti, ilustrē platformu ietekmi konkrētā tirgū.

Par ES Tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra ekspertu grupu un turpmākajiem pasākumiem

[ES Tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centrs](https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/eu-observatory-online-platform-economy)

(<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/eu-observatory-online-platform-economy>), kas sniedz informāciju par Komisijas politikas darbu, sniedzot neatkarīgus viedokļus par dažiem no galvenajiem jautājumiem, kas radušies saistībā ar platformu ekonomiku, un tā [ekspertu grupu](https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/expert-group-eu-observatory-online-platform-economy)

(<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/expert-group-eu-observatory-online-platform-economy>) veido 15 neatkarīgi akadēmisko aprindu pārstāvji ar augsta līmeņa zināšanām platformu tirgos, kuriem ir pieredze ekonomikas, tiesību vai informācijas un komunikācijas zinātnēs, un to atbalsta īpaša Komisijas darbinieku grupa. To darbs ir arī sniedzis informāciju par Komisijas politikas darbu un devis ieguldījumu pierādījumu bāzē, kas apkopota [ietekmes novērtējuma ziņojumā](https://ec.europa.eu/competition/sectors/ICT/digital_markets_act.html) (https://ec.europa.eu/competition/sectors/ICT/digital_markets_act.html), kurš pievienots priekšlikumam par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē ([Digitālo tirgu akts](https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/digital-markets-act-ensuring-fair-and-open-digital-markets_en) (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/digital-markets-act-ensuring-fair-and-open-digital-markets_en)).

2021. gada 1. ceturksnī ekspertu grupas pilnvaras tiks atjaunotas un pagarinātas uz diviem gadiem.

Vairāk informācijas

- [Nobeiguma ziņojumi \(https://ec.europa.eu/digital-single-market/news-redirect/703369\)](https://ec.europa.eu/digital-single-market/news-redirect/703369)
- [ES tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centrs \(https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/eu-observatory-online-platform-economy\)](https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/eu-observatory-online-platform-economy)

Source URL:

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/news/final-reports-eu-observatory-online-platform-economy>